

UTSIKT

Cementas lokala informationsblad i Slite. Hösten 2021

CEMENTA
HEIDELBERGCEMENT Group

Hej granne och Slitebo

När jag flyttade tillbaka till ön där jag växte upp och började min nya tjänst som platschef för Cementas fabrik här i Slite var jag absolut beredd på utmaningar. Själva jobbet var ingen överraskning för mig. Jag har ju tio år bakom mig som fabrikschef för Cementas fabrik i Skövde.

Men det blev ändå en enormt hektisk tid för alla oss här i Slite efter det dramatiska beskedet i somras om avvisningen av vår täktansökan. Plötsligt stod Sverige inför en uppseglade kris: cementförsörjningen riskerades om fabriken där tre fjärdedelar av landets cement produceras skulle behöva stänga, och byggindustrin slog larm om att mellan 175 000 och 400 000 jobb var hotade. Det är då man fattar hur viktigt vi är för hela landet.

Därför har jag och mina medarbetare här i Slite jobbat intensivt de senaste månaderna för att göra vad vi kan för att säkra Sveriges cementproduktion. Vi har knutit nya kontakter med lokala företag här på Gotland, och vi har snabbt kommit överens med Nordkalk om att kalkbrottet i Stenugns kan förse vår anläggning med delar av den råvara vi behöver.

Vi som jobbar med produktion är vana att anpassa oss till förändringar, och att snabbt kunna mobilisera för att lösa problem så att vi håller rulljangsen igång. Allt detta har vi verkligen haft nytta av nu.

Ännu är det för tidigt att utvärdera vårt arbete, men jag vill passa på att tacka alla som bidragit så här långt: alla våra kompetenta medarbetare och alla experter som vi jobbar med – när det gäller allt från fjärlar till geovetenskap och vattenförsörjning.

Jag känner mig stolt över att få arbeta med en sådan samhällsviktig verksamhet som Cementa i Slite. Vi behövs för Gotland, för byggandet, för jobben – och för klimatets skull.

Vänliga hälsningar
Matilda Hoffstedt

Matilda Hoffstedt
fabrikschef Slite

Därför behöver Sverige Slitefabriken

CEMENTA I SLITE SÄKRAR cementförsörjningen till det svenska samhällsbyggandet. Anläggningen här behövs också för att Sverige ska kunna få världens första klimatneutrala cementfabrik, enligt fabrikschefen Matilda Hoffstedt.

I en tid av osäkerhet när det gäller de tillstånd som Cementa behöver för driften i Slite, är fokus för fabrikschefen ändå tydligt: prio ett är att säkerställa den svenska cementförsörjningen. Något hon och hennes organisation just nu jobbar för fullt med.

– Under november planerar vi att fasa in mindre mängder kalksten från Nordkalks täkt i Storugns för att komplettera kalksten från vår egen täkt. Vi planerar också för ett scenario med större volymer, säger Matilda Hoffstedt.

En del av kalkstenen från Storugns kommer att behöva gå på lastbil de två milen till Slite. Men Cementa hoppas även kunna använda sjövägen och

genomförde i slutet av september ett test med båttransport från Kappelshamn via Fårösund och över till Slite.

– Vi strävar alltid efter en så liten miljöpåverkan som möjligt i vår verksamhet och vi tittar på att skifta över en så stor del av transporter som möjligt från lastbil till båt. Möjligheten att ta in större volymer kalksten är dock beroende av myndighetstillstånd.

Parallellt med att se över kalkstensförsörjningen till fabriken arbetar Cementa med nya ansökningar för brytningstillstånd på kortare och längre sikt. Ett viktigt steg i detta arbete är att bjuda in experter, myndigheter och närboende till samråd under november.

Klimatomställningen kan inte sättas på paus

Cementas planer på att göra Slite till världens första klimatneutrala cementfabrik till 2030 ligger fast. Anläggningen redan i dag ligger långt fram när det gäller att minska klimatpåverkan. Mycket görs på vägen mot ambitionen om klimatneutral cement i Sverige 2030.

– Vi har ersatt merparten fossilt kol för att värma ugnarna med alternativa bränslen och biomassa, vi ersätter en del av kalkstenen med slagg i mellanprodukten klinker och vi blandar in flygaska och obränd kalksten i cementen – allt för att producera en så klimatpassad cement som möjligt.

Även om sommarens utmaningar och snabba förändringar har skapat mycket extrajobb på anläggningen har det också lett till positiva effekter, enligt Matilda Hoffstedt.

– Vi har blivit väldigt bra på att nätverka med andra gotländska företag för att hitta lokala lösningar, säger hon. Men framför allt har våra medarbetare blivit medvetna om vilket viktigt arbete de gör för att bygga Sveriges samhälle.

Lena Yotis
Miljöchef

Hektisk start för nya miljöchefen

CEMENTAS NYA MILJÖCHEF I Slite, Lena Yotis, gillar att få saker att hända. Och bli inte förvånad om du möter henne i samhället. "Jag tycker om att vara ute och samtala med folk", säger hon.

Som ny miljöchef för Cementas verksamhet i Slite i somras började Lena Yotis direkt jobba med den pågående processen om tillstånd för att bryta kalksten – en av de största och viktigaste miljöfrågorna inom svenskt näringsliv och samhällsbyggande de kommande åren.

– Jag känner mig väldigt inspirerad av att arbeta i en så

spännande roll. Genom de projekt som vi planerar här i Slite har Cementa möjlighet att gå i bräschen för klimatomställningen i cementindustrin. För mig känns det stort och viktigt att vara en del av den framtiden.

Lena har en examen i geovetenskap från Stockholms universitet. Efter utbildningen har hon jobbat med geologiska

frågor för en mängd företag och branscher. Ett av hennes senaste uppdrag tog henne till Gotland, när hon jobbade med vattenfrågor för teknikkonsultföretaget Sweco.

– Bland annat undersökte jag framtida och alternativa vattentäkter till Visby för regionens del. Jag är övertygad om att det är värdefull kunskap som jag tar med mig till jobbet som miljöchef för Cementa.

Eftersom Cementa har en grupp specialister som sedan länge arbetar med tillståndsfrågan kommer Lena främst att koncentrera sig på miljön vid fabriken och täkterna – för de kringboende och för de anställda.

– Jag promenerar runt varje dag och kontrollerar lukt, damm och buller och säkrar att vi ständigt minimerar eventuella miljöstörningar och att området är städat och rent. Mitt mål är att befolkningen här på Gotland ska se och märka att vi driver vår verksamhet för att nå ständiga förbättringar, säger Lena.

Karin Comstedt Webb
Slitefabriken

Förstudien inför Slite CCS snart klar

PLANERINGEN FÖR EN CCS-SATSNING I SLITE pågår för fullt. Det är den absolut viktigaste pusselbiten för att cementindustrin i Sverige ska klara av att bli klimatneutral till år 2030.

Cementas ambition att etablera världens första klimatneutrala cementfabrik här i Slite år 2030 ligger fast. I våras startade Cementa upp arbetet med en förstudie för CCS-satsningen i Slite. I förstudien kartläggs alla de bitar som behöver falla på plats för att fånga in uppemot 1,8 miljoner ton koldioxid per år från cementfabriken. I förstudien tittar man på frågor som rör val av teknik, juridiska frågor, tillstånd, finansiering, logistik och energiförsörjning.

– Att vi lyckas få en tryggad råmaterialtillförsel av kalksten på plats till fabriken genom ett långsiktigt täktillstånd är avgörande för att ett investeringsbeslut i denna mångmiljardsatsning skall kunna fattas, säger Karin Comstedt Webb, hållbarhetschef för Cementa och HeidelbergCement norra Europa.

Förstudien genomförs under 2021 och resultatet från denna lägger grunden till den genomförbarhetsstudie som Cementa planerar att starta upp i början av nästa år.

Cementas vattenverk en ökad trygghet för gotlänningarna

CEMENTA VILL BIDRA FÖR att för att lösa vattensituationen på Gotland och fortsätter arbetet med en förstudie för det vattenreningsverk man senare vill uppföra och överlåta till Region Gotland.

Cementa har tidigare kommit överens med Region Gotland om att uppföra och bekosta ett vattenreningsverk för att nyttiggöra vatten i Spillingsmagasinet. Det skulle innebära ytterligare 300 000 kubikmeter dricksvatten per år – lika mycket vatten som tio procent av de permanentboende gotlänningarnas årliga förbrukning.

Jonas Aaw, tidigare VA-chef på Region Gotland, är idag konsult på teknikföretaget Afry. Han har utrett förslaget på uppdrag av Cementa. Jonas berättar att det inte finns något "kassavalv" för

dricksvatten på Gotland och att grundvattenbildningen påbörjas någon gång på hösten när det börjar regna och sen pågår fram till april-maj. Det är detta vatten som sedan ska räcka till de torra sommarmånaderna. Cementas förslag om ett vattenreningsverk skulle innebära att vattensituationen på norra Gotland förbättras avsevärt.

Jonas Aaw har också granskat vilken kvalitet som dricksvattnet från Spillingsmagasinet och det nya vattenreningsverket kommer att hålla.

– Det finns lång erfarenhet av de tekniska lösningarna i förslaget

och de används redan på Gotland idag, bland annat i Fårösund där man hämtar vatten från Bästeträsk. Jag är helt övertygad om att det här är något som skulle fungera väldigt bra. Om det här förslaget inte kommer på plats så skulle det innebära att man måste hitta en annan lösning för vattnet på norra Gotland, säger Jonas Aaw.

För att Cementas förslag på lösning av vattensituationen ska gå att genomföra måste bolaget beviljas tillstånd för att få nyttiggöra vatten och fortsätta sin verksamhet på Gotland.

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målet att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

Utsikt – Slitefabrikens informationsblad till närboende
Adress: Skolgatan 6, Box 102, 624 22 Slite
Telefon: 0498-28 11 44 eller 0498-28 10 00
E-post: info@cementa.se
Webb: cementa.se, facebook.com/cementaab

Fotored:
Alexander Arnholm
Form: Primaform.se
Tryckeri: Exakta